

Årsrapport 2017
VA-verksamheten
Melleruds kommun

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Verksamheten	3
Betydande händelser under året	3
Mål	5
Ekonomi	6
Investeringar	7
Taxor	7
Utblick mot kommande år	8
Finansiella rapporter	9
Redovisningsprinciper	9
Intäkter från VA-taxan	9
Materiella anläggningstillgångar	9
Fördelning av gemensamma kostnader	10
Resultaträkning	11
Balansräkning	12
Noter	13
Fastställelsebeslut och tillgänglighet	14

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Melleruds kommuns vatten- och avloppsverksamhet (VA) ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar inom fastställda verksamhetsområden.

Melleruds kommun distribuerar dricksvatten och renar avloppsvatten. VA-systemet sammanbinds av cirka 215 km vattenledningar, 139 km spillavloppsledningar och 106 km dagvattenledningar. Utöver detta finns tre vattenverk och tre allmänna reningsverk.

VA-verksamheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter.

VA-verksamheten är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningen.

I tabellen nedan presenteras antal tillsvidareanställda 2017-12-31.

Tillsvidareanställda	2017	2016
Kvinnor	0	0
Män	8	7
Totalt	8	7

Medelåldern var 51,1 år.

Betydande händelser under året

Melleruds kommun har cirka 9 400 invånare och kommunen växer. Fler invånare kommer att ha behov av dricksvatten, vilket innebär ett ökat vattenuttag samt ökad belastning på avloppsreningsverken och spillvattenledningarna.

De största händelserna inom VA-verksamheten under 2017 var:

- Ny VA-ledning, Bäckebolesvägen - Villavägen, Dals-Rostock
- Upphandling nytt SCADA system
- Mätningar av- och förebyggande åtgärder mot bräddning av avloppsvatten har utförts.
- Förslag på VA plan har tagits fram.
- Nya VA-ledningar Långgatan och Magasingatan
- Nya VA-ledningar på Bäckgatan och Vallmogatan
- Nytt tak på Vattentornet i Åsensbruk
- CO2 larm på Vattenverken

Driften av vattenverken löper på normalt. Reningsverket i Sunnanå har haft stora problem med slam under hösten. Vi har haft höga nivåer slam och svårt att få avvattningsprocessen att fungera.
Renoveringen av röt-kammaren är slutförd.

I arbetet med ovidkommande vatten och den utarbetade saneringsplanen har arbetet inte utförts enligt plan, och det finns kvarvarande åtgärder att utföra. Enheten har bland annat påbörjat arbetet med omläggning av VA-ledningar i Gerdserud, där Bäckgatan och Vallmogatan är färdiga. Man har även gjort utredning av dagvattenhantering och projektering av nya VA-ledningar runt Brunnsvallen i Dals Rostock. Skarpens väg inklusive omgivande VA-ledningar har bytts ut och stora inläckage har åtgärdats. Nya VA-ledningar har lagts på Långgatan och Magasinsgatan. Mycket arbete kvarstår enligt den arbetsplan som lämnats till Länsstyrelsen.

Arbetet med en ny intagsledning till Vita Sannars vattenverk fortgår enligt plan med vattenprover. Tyvärr har vi inte haft det väderläge som ger sämst förutsättningar vid vårt råvattenintag. Helst vill vi ha prover vid detta scenario för att säkerställa ny placering av intag. Vattentornet i Åsensbruk har fått nytt yttertak då det gamla varit otätt och gett problem med vattenkvalité.

Arbetet med nytt övervakningssystem har startats med en direktupphandling som är slutförd.

Förslag till VA-plan har utarbetats. Nytt verksamhetsområde i Upperud har beslutats.

	2017	2016	2015	2014	2013
Producerat vatten m ³	938	880	914	909	856
Behandlat avloppsvatten m ³	1 286	1 668	1 444	1 990	1 610
Debiterat vatten m ³	595	615	568	saknas	559
Dricksvattenprover	300	334	400	400	saknas
Avloppsvattenprover	59	102	84	84	saknas
Elförbrukning kWh	1 712 305	1 682 658	1 691 024	1 696 878	1 673 129

Verksamhetsmått – producerat jämfört med debiterat

Under 2017 producerade vattenverken ca 938 022 m³. Under samma år debiterade Melleruds kommun kunder på ca 595 071 m³. Detta ger ett svinn på 342 951 m³ (37 %). Detta är en ökning jämfört med föregående år (30%). Orsaken till detta är i dagsläget oklart och behöver utredas.

Mål

VA-verksamhetens förvaltningsmål:

Inriktningsmål	KF mål	Nämndmål	Nyckeltal
Melleruds kommun ska erbjuda god livskvalité	Att främja en jämlik och jämställd hälsa	Att främja goda livsvillkor.	■ Andel ovidkommande vatten ska minska
			◆ VA plan ska finnas

Analys måluppfyllelse

Mål - Ovidkommande vatten, 9 st åtgärder är avklarade, 2 st är omprioriterade från 2018 och har tidigare lagts vilket gör att vi gjort färdigt 11 st åtgärder. Vi har 6 st pågående åtgärder. Inventering område 3 i Mellerud, projektering för Villavägen i Dals Rostock, inventering av dagvattensystem Dals Rostock, omläggning av ledningsnät Trädgårdsgatan i Mellerud, bortkoppling av takavlopp i område 1 Mellerud samt fortsatt flödesmätning av inläckage.

Mål - VA plan, Arbetet med att ta fram VA-planen fortgår men har förskjutits i tid då bland annat arbete med ovidkommande vatten har prioriterats. VA-plan är nu ute för remiss och planen är att den skall beslutas i juni.

Ekonomi

Årets verksamhet genererade ett underskott på 241 tkr, vilket redovisas som en fordran till abonnenterna.

Intäkter under 2017 var negativa och beror på att vi har haft mindre försäljning av vatten till hyreshus.

Eftersom årets intäkter understeg nettokostnaderna med 241 tkr redovisas resultatet till noll med en minskning av förutbetalda avgifter (fordran till abonnentkollektivet) med 241 tkr. Fordran på abonnenterna uppgick vid årsskiftet till 329 tkr. Bedömningen är att detta kommer att regleras under de närmaste åren.

År/tkr	2017	2016	2015	2014	2013
Verksamhetens intäkter	19 915	21 054	19 337	19 482	18 526
Personalkostnader	-4 918	-4 204	-3 615	-3 501	-3 510
Driftskostnader	-15 238	-16 927	-15 863	-16 391	-14 393
Fordran/skuld till abonnenterna	-241	-77	-141	-410	623

Investeringar

Investeringsbudgeten för den avgiftsfinansierade verksamheten omfattade 23,8 mnkr och utfallet blev 9,0 mnkr. Saneringen av ovidkommande vatten var budgeterad till 8 mnkr 2017 och utfallet blev 6,7 mnkr. Kvarvarande medel flyttas med till år 2018.

Större reinvesteringsprojekt som avslutades 2017

- Köp av mark vid reningsverket i Uppered
- Nytt tak på vattentornet i Åsensbruk
- Ny ventilation på kontoret Sunnanå reningsverk
- Sliplining av ledningar på Järnvägsgatan
- Ny VA ledning på Magasinsgatan
- Byte fönster och dörrar på Sunnanå reningsverk

Pågående investeringar som inte avslutades under 2017

- Ny intagsledning Vita Sannars vattenverk, här har man tagit vattenprover under två år. Dessa ska hjälpa till att välja var den nya intagspunkten ska vara. Planen är att projektet som är budgeterat till 11 mnkr kommer att projekteras under 2018 och utföras under 2019.
- Nytt övergripande styr- och övervakningssystem. Befintligt system är gammalt och reservdelar saknas. Utbytet är budgeterat till 1,5 mnkr och kommer att färdigställas under 2018.

Summa investeringar år/tkr	2017	2016	2015	2014	2013
Totalt nettoinvesterat	9 056	3 805	2 783	1 498	2 727

Taxor

VA-taxan består av en fast avgift och en rörlig avgift beroende på konsumtion av VA-tjänster.

Taxan för den fasta och rörliga avgiften kommer att höjas med ca 10% för år 2018.

Utöver detta tar VA-verksamheten ut anslutningsavgifter vid nyanslutningar av abonnenter. Hur de olika taxorna är konstruerade framgår av kommunens hemsida.

Utblick mot kommande år

VA-enhetens största utmaning är att fullfölja åtgärdsplanen för ovidkommande vatten, vilket med dagens bedömning kräver en återinvesteringstakt på befintliga ledningssystem på 10 miljoner kronor om året (utöver befintlig reinvesteringssbudget på 1850 tkr). Det finns flertalet gator i kommunen som har dåliga VA-ledningar och dålig asfalt på exempelvis Nygatan, Hällavägen och Lövåsvägen. I dessa gator bör VA-ledningar bytas innan ny asfaltering sker.

Investeringsmedel för gator på Ängenäs och Sapphult behöver budgeteras. Det krävs även investeringsmedel på 2 421 tkr för att kunna flytta befintliga VA-ledningar förbi det tilltänkta äldreboendet på Ängenäs.

På våra vattenverk behöver vi inom några år reinvestera i våra högtryckspumpar till en kostnad på ca 300 tkr. På Vita Sannars vattenverk är lamellerna uttjänta och behöver bytas kostnad ca 200 tkr.

Det finns flera utbyggnadsplaner inom kommunen som är initierade från antingen kommunen eller kommuninvånaren. Det finns idag olika tjänstemannaförslag på hur dessa utbyggnationer kan finansieras, men det finns inga beslut tagna. Områdena är: Utökat verksamhetsområde i Upperud där tjänstemannaförslaget är att kostnaderna skall täckas av en särtaxa, nytt handelsområde Västerråda, där flyttning och förstärkningar av VA-ledningarna skall delas mellan exploatören och VA-enheten, utökat verksamhetsområde i Sundserud samt nytt verksamhetsområde i Östra järn.

Finansiella rapporter

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, samt med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster.

En fullständig beskrivning av Melleruds kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning. Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten.

Intäkter från VA-taxan

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras VA-verksamheten och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Prissättning för försäljning av verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen enligt självkostnadsprincipen. När avgifterna överstiger/understiger kostnaderna särredovisas dessa som en skuld/fordran till abonnentkollektivet under rubriken "Förutbetalda avgifter/Skuld till abonnenterna". Bedömningen är att skulden till abonnenterna kommer att återföras under de närmaste åren.

Vid anslutning av nya abonnenter faktureras en anslutningsavgift.

Anslutningsavgifterna skall täcka avskrivningar och räntekostnader på nyinvesteringar i ledningsnät. Avskrivningstiden för ledningsnät är 80 år.

Anslutningsavgiften periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs. Anslutningsavgifterna periodiseras 1/80 per år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivnings-metod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp (44 800 kr år 2017). Komponentavskrivning tillämpas på alla nya projekt där väsentliga komponenter finns.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Vattenverk, reningsverk, vattentorn och reservoar

Komponent	Nyttjandetid (år)
Mark	oändlig
Stomme inkl grund	100
Tak	30
Fasad	30
Elanläggning	35
Invändigt ytskikt	30

Ventilation	20
Styr- och reglerutrustning	25
Maskiner och pumpar	15
Maskiner och pumpar	30
Filter	10
Bassäng	50
Övriga komponenter	20

Ledningsnät VA

Komponent	Nyttjandetid (år)
Rörledning	80

Pumpstationer

Komponent	Nyttjandetid (år)
Byggnad stomme inkl grund	50
Tak	30
Pumpstation stomme	40
Elanläggning	25
Styr- och reglerutrustning	10
Rörgalleri	25
Pumpar	15

Finansnetto

Genomsnittlig räntekostnad för VA-verksamhetens upplåning under 2017 var 1,75 %.

Fördelning av gemensamma kostnader

Melleruds kommuns VA-verksamhet är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningen, varför olika resurser är samordnande i kommunen. I VA-lagen ställs krav på att VA-verksamheten skall redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar skall framgå hur kommunen fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som kommunen bedrivit.

Typ av gemensam resurs	Fördelningsnyckel	Kommentar
Kommunfullmäktige/kommunstyrelse	Fördelas ej	Demokratiskt uppdrag, ej väsentligt belopp
Central administration (Förvaltningschef, ekonom, ekonomiassistent)	Fördelas utifrån schablon	
IT och telefoni	Antal	
Lokaler	Äger fastigheterna	

Resultaträkning

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Verksamhetens intäkter		20,2	21,1
Verksamhetens kostnader	1	-16,0	-16,5
Avskrivningar		-3,4	-3,3
Verksamhetens nettokostnader		0,7	1,3
Finansiella intäkter		0,0	0,0
Finansiella kostnader		-0,7	-1,3
Årets resultat		0,0	0,0

Balansräkning

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2017	Bokslut 2016
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		42,8	42,4
Maskiner och inventarier		0,1	0,1
Pågående arbeten		5,7	0,5
Summa anläggningstillgångar		48,6	43,0
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		1,7	1,1
Övriga fordringar	2	0,7	0,5
Summa omsättningstillgångar		2,3	1,6
SUMMA TILLGÅNGAR		51,0	44,7
Avsättningar			
Avsättningar pensioner m.m.	3	0,0	0,0
Summa avsättningar		0,0	0,0
Skulder			
Kommunlån		48,6	43,0
Statliga investeringsbidrag		0,0	0
Summa långfristiga skulder		48,6	43,0
Leverantörsskulder		3,2	1,4
Övriga kortfristiga skulder	4	0,5	0,7
Summa kortfristiga skulder		3,7	2,1
S:A AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		52,3	45,1
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	5	0,8	0,8

Noter

Särredovisning av VA-verksamheten

Affärsverksamheten redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar skall framgå hur kommunen fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som kommunen bedrivit.

Not 1

Av verksamhetens kostnader 2017 utgör 427 tkr fördelade kostnader från Samhällsbyggnadsförvaltningen. Motsvarande summa 2016 var 427 tkr.

Belopp i tkr	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Not 2		
Fordran Skatteverket moms december	571	304
Förutbetalda kostnader	81	109
Upplupna intäkter	37	88
Totalt övriga fordringar	689	501
Not 3		
Avsättningar pensioner	3	3
Avsättningar löneskatt	1	1
Totalt avsättningar	4	3
Not 4		
Individuell del	193	101
Särskild löneskatt individuell del	47	25
Arbetsgivaravgifter december	92	87
Avdragen preliminärskatt december	75	78
Semesterlöneskuld och okomp-övertid	124	271
Upplupna kostnader	0	176
Förutbetalda intäkter	0	0
Totalt övriga kortfristiga skulder	531	737
Not 5		
Pensionsskuld	646	621
Löneskatt	157	151
Totalt pensionsförpliktelser	803	772

Fastställelsebeslut och tillgänglighet

Enligt vattentjänstlagen (§ 50) skall särredovisningen årligen fastställas av huvudmannen och göras tillgänglig för abonnenterna.

Vid sitt sammanträde den XXXXXX fastställde kommunfullmäktige i Melleruds kommun särredovisningen för Va-verksamheten avseende år 2017. Särredovisningen görs tillgänglig genom publicering på kommunens hemsida.